

Прокуратура України

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, Київ-11, 01011

факс: 280-26-03

ПОСТАНОВА

про закриття кримінального провадження в частині вчинення окремого кримінального правопорушення

місто Київ

20 вересня 2017 року

Старший групи прокурорів у кримінальному провадженні – прокурор відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих управлінь спеціальних розслідувань Департаменту спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України молодший радник юстиції Божко Олександр Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42014100000000209 від 06.03.2014 за ч. 1 ст. 346, ч. 1 ст. 364, ч. 3 ст. 191, ч. 3 ст. 191, ч. 3 ст. 368-2, ч.ч. 1, 3, 4 ст. 358 КК України, -

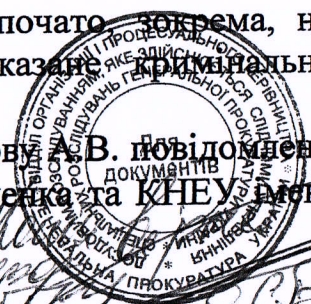
ВСТАНОВИВ:

Слідчими управлінь спеціальних розслідувань Департаменту спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42014100000000209 від 06.03.2014 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 346, ч. 1 ст. 364, ч. 3 ст. 191, ч. 3 ст. 191, ч. 3 ст. 368-2, ч.ч. 1, 3, 4 ст. 358 КК України.

У ході досудового розслідування перевіряються, серед інших, факти заволодіння у період з 2010 року по 2014 рік невстановленою службовою особою грошовими коштами Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУ імені Т. Шевченка) та Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (далі – КНЕУ імені В. Гетьмана) на загальну суму 137 639,02 гривень, шляхом зловживання своїм службовим становищем, вчиненому повторно, а також сприяння службових осіб вказаних університетів у заволодінні даних коштів, тобто здійснюється розслідування за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 191 КК України.

Розслідування за вищезазначеними фактами розпочато, зокрема, на підставі заяви Шишко Г.С., відповідно до якої вказано кримінальне правопорушення вчинив Портнов А.В.

З урахуванням зібраних доказів, 29.12.2014 Портнов А.В. повідомлено про підозру у заволодінні коштами КНУ імені Т. Шевченка та КНЕУ імені

Прокурор
Відділу спеціальних розслідувань
29.09.17
О.С.Божко

В. Гетьмана на загальну суму 137 639,02 грн. шляхом зловживання службовим становищем, вчиненому повторно, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України.

Крім цього, 24.02.2015 заступником Генерального прокурора України повідомлено Портнову А.В. про зміну раніше повідомленої підозри на підозру у заволодінні коштами КНУ імені Т. Шевченка та КНЕУ імені В. Гетьмана на загальну суму 137 639,02 грн. шляхом зловживання службовим становищем, вчиненому повторно, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України.

Згідно повідомлення про підозру Портнов А.В., у період з 02.04.2010 по 20.02.2014, після працевлаштування в Адміністрації Президента України на посади Керівника Головного управління з питань судової реформи та судоустрою, Радника Президента України – керівника Головного управління з питань судоустрою Адміністрації Президента України, Радника Президента України, Першого заступника Глави Адміністрації Президента України, займав посади професора та виконуючого обов'язки завідуючого кафедри конституційного права юридичного факультету КНУ імені Т. Шевченка та професора кафедри міжнародних фінансів КНЕУ імені В. Гетьмана. За виконану роботу Портнову А.В. нарахована заробітна плата у КНУ імені Т. Шевченка в загальній сумі 94 577,07 грн. та у КНЕУ імені В. Гетьмана в загальній сумі 43 061,95 грн., на загальну суму 137 639,02 грн.

Відповідно до вказаної підозри, Портнов А.В. після 02.04.2010 викладацькою діяльністю у вказаних навчальних закладах фактично не займався, а тому заробітна плата ним отримана протиправно.

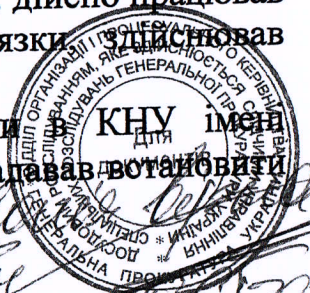
Однак, 01.03.2016 прокурором відділу процесуального керівництва у кримінальних провадженнях слідчих управління спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України прийнято рішення про закриття кримінального провадження № 42014100000000209 в частині повідомленої підозри Портнову А.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України, на підставі п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК України, оскільки у ході досудового розслідування не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати.

Відповідно до тексту вказаної вище постанови, прокурором прийнято рішення на підставі наступних здобутих доказів. Зокрема, допитані в якості свідків студенти КНУ імені Т. Шевченка, зокрема, Свінкевич О.В., Іщенко О.П., Москалюк О.В., Малишев Б.В. повідомили, що вони дійсно бачили та спілкувалися з Портновим А.В. в університеті, де він виконував обов'язки наукового керівника.

Також, допитані в якості свідків викладачі кафедри конституційного права КНУ імені Т. Шевченка повідомили, що Портнов А.В. дійсно працював в університеті та виконував покладені на нього обов'язки керівництво кафедрою.

До квітня 2013 року отримання заробітної плати в КНУ імені Т. Шевченка здійснювалось за дорученням, але хто його надавав встановити

Handwritten signatures and dates at the bottom of the page, including "27.03.19" and "2013".

під час досудового розслідування не виявилось можливим. Особисто Портнов А.В. грошові кошти в касі вказаного вищого навчального закладу не отримував.

Згідно інформації ПАТ КБ «Правекс-Банк» із квітня 2013 по березень 2015 року із карткового рахунку на який здійснювалось перерахування заробітної плати Портнову А.В. у КНУ імені Т. Шевченка, знято лише 800 грн., інші гроші нараховані як заробітна плата і знаходяться на картковому рахунку.

Відповідно до акту перевірки № 28-26-24/05/54 від 04.08.2014, проведеної Державною інспекцією України з питань праці у КНУ імені Т. Шевченка порушення законодавства про працю не виявлені.

Також в постанові зазначено, що допитані в якості свідків завідувач кафедри міжнародних фінансів КНЕУ імені В. Гетьмана Мозговий О.М. та доцент Барташова А.Ф. повідомили, що Портнов А.В. дійсно працював на кафедрі міжнародних відносин з 2009 по 2014 роки на умовах сумісництва. Портнов А.В. здійснював наукове керівництво магістерськими роботами студентів, а ця робота не потребує відповідного погодинного обліку. Барташова А.Ф. пояснила, що вона консультувала деяких студентів, науковим керівником у яких був Портнов А.В., при цьому, фактичне керівництво магістерськими роботами здійснював останній. В подальшому роботи були успішно захищені. Скарг на Портнова А.В. від студентів до керівництва кафедри не надходило, покладена на нього робота виконувалась. Контролювання роботи викладачів (дотримання трудової та виконавської дисципліни та інше) не передбачено.

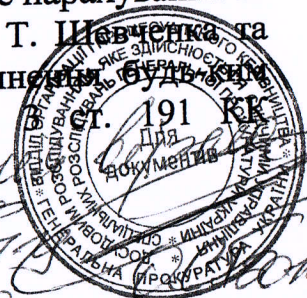
Крім того, допитана в якості свідка працівник Державної інспекції з освітніх закладів зазначила, що неможливо встановити обсяг виконаної Портновим А.В. роботи, оскільки у закладах 4 рівня акредитації не введено погодинну тарифікацію та не встановлено мінімуму об'єму роботи.

Вищезазначена постанова на даний час не скасована та є чинною.

Разом з тим, пунктом 23 постанови Пленуму Верховного Суду України № 10 від 06.11.2009 «Про судову практику у справах про злочини проти власності» роз'яснено, що у статті 191 КК передбачено відповідальність за три форми вчинення злочину — привласнення, розтрату або заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Вони характеризуються умисним протиправним і безоплатним оборненням чужого майна на свою користь чи на користь іншої особи.

Заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем полягає в незаконному оборненні чужого майна на свою користь або на користь інших осіб з використанням службовою особою свого службового становища всупереч інтересам служби.

Таким чином, за умов відсутності доказів про незаконне нарахування та отримання Портновим А.В. заробітної плати у КНУ імені Т. Шевченка та КНЕУ імені В. Гетьмана, взагалі відсутні докази про вчинення будь-яких вказаних кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 191 КК України.

Корнієв
Відділ № 1115
24.03.19

Крім того, згідно ч. 1 ст. 7 КПК України зміст та форма кримінального провадження повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, до яких, зокрема, відносяться, серед інших, верховенство права, законність, презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини.

Частиною 2 вказаної статті передбачено, що зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом.

У той же час, ч.ч. 1 та 2 ст. 8 КПК України передбачено, що кримінальне провадження здійснюється з додержанням принципу верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а також принцип верховенства права у кримінальному провадженні застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

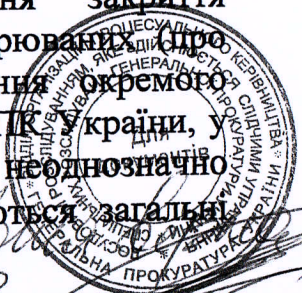
Разом з тим, ч. 1 ст. 9 КПК України визначено, що під час кримінального провадження, серед інших, прокурор та слідчий зобов'язаний неухильно додержуватися вимог Конституції України, цього Кодексу, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства.

Так, згідно ч. 1 ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, нікого не може бути вдруге притягнуто до суду або покарано в порядку кримінального провадження під юрисдикцією однієї і тієї самої держави за правопорушення, за яке його вже було остаточно виправдано або засуджено відповідно до закону та кримінальної процедури цієї держави. Закриття кримінального провадження відносно особи з реабілітуючих підстав є за своїм змістом остаточною виправданню відповідно до закону і кримінального процесуального права держави.

Враховуючи викладене, а також оскільки кримінальне провадження в частині повідомленої підозри Портнову А.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України, закрито на підставі п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК України (реабілітуюча підстава), подальше збирання доказів за вищезазначеними обставинами та фактами буде грубо порушувати принцип «Non bis in idem», який закріплений у ч. 1 ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Крім того, статтею 284 КПК України передбачено підстави та порядок закриття кримінального провадження.

Даною нормою прямо не врегульоване питання закриття кримінального провадження, у якому не встановлено підозрюваних (про підозру не повідомлено жодній особі), в частині вчинення окремого кримінального правопорушення. Водночас, згідно ч. 6 ст. 9 КПК України, у випадках, коли положення цього Кодексу не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження, застосовуються загальні

Handwritten signatures and dates: '27.09.19' and 'О.С. Боніко'.

засади кримінального провадження, визначені ч. 1 ст. 7 КПК України, до яких, серед іншого, відноситься законність, що включає обов'язок прокурора, керівника органу досудового розслідування, слідчого всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, а також надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень.

Приймаючи до уваги вищевикладені обставини та факти, є обґрунтована необхідність у прийнятті рішення про закриття кримінального провадження № 4201410000000209 в частині вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 191 КК України.

Враховуючи викладене, з метою прийняття законного та неупередженого рішення у кримінальному провадженні, керуючись ст. ст. 2, 7, 8, 9, 36, 110, п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України, -

ПОСТАНОВИВ:

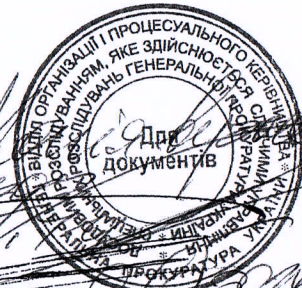
1. Кримінальне провадження № 4201410000000209 від 06.03.2014 в частині вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України, тобто за фактом заволодіння у період з 2010 року по 2014 рік невстановленою службовою особою грошовими коштами КНУ імені Т. Шевченка та КНЕУ імені В. Гетьмана у загальній сумі 137 639,02 гривень, шляхом зловживання своїм службовим становищем, вчиненому повторно, та кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України, тобто за фактом сприяння службових осіб КНУ імені Т. Шевченка та КНЕУ імені В. Гетьмана в інтересах невстановленої службової особи у заволодінні, шляхом зловживання службовим становищем, вчиненому повторно, у період з 2010 року по 2014 рік грошовими коштами зазначених вищих навчальних закладів у загальній сумі 137 639,02 гривень – **закрити на підставі п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК України.**

2. Внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

3. Копію постанови направити слідчому у даному кримінальному провадженні та заявнику Шишко Г.С.

4. Постанова може бути оскаржена в порядку, передбаченому ст.ст. 303-304 КПК України.

Старший групи прокурорів
у кримінальному провадженні -
прокурор відділу процесуального керівництва
у кримінальних провадженнях слідчих
управління спеціальних розслідувань
Департаменту спеціальних розслідувань
Генеральної прокуратури України
молодший радник юстиції

О. Божко